

vse bolhe. Bolj težko je pomagati si zoper grde, bele, velike črve, (ogerce), ki zdaj veliko škodo delajo, ker mladim drevescem in rastlinam korenje podjedavajo. Ti črvi imajo salatino korenje najrajši. Zato nasadijo umni vrtnarji hitro salate blizu tam, kder slutijo črve. Črez nekoliko dni je vse polno črvov pod salato. In zdaj jih vrtnar lahko izpoklje in pokonča.

Krompir kravam polagati ni dobro, ako ravno se to časih hvali in priporoča. Sicer dobivajo krave veliko mleka. Toda mleko je vodeno, ima malo vrhnja in daja malo sirovega masla in to še ni prav dobrega okusa. Kar po pomnoženju mleka gospodar pridobi, to zopet po njegovem spridenju zgubi.

Močvirnata zemlja se da v lepe travnike ali senožeti premeniti, ako se jej preobilna mokrota umno odpravlja. To delo se imenuje: drenaženje. Opravlja se najbolj lahko zdaj, ko je otava pokošena. Potegujejo se namreč jarki ali grabni, 4' globoki in 2½' na dva široki. V te grabne se položijo drenažne lončene cevi. Potem se grabni zopet izpolnijo in poravnajo. Vendar tako drenaženje stane veliko denarjev. Tudi se brez inženirja ne da lahko in zanesljivo opraviti. Le bolj premožni posestniki zamorejo to storiti. Drenaža sicer stane po 50 gl. za 1 oral. Ali basek je tudi temu primeren. Poznamo gospodarja, ki je pred drenaženjem dobil samo 58 centov sena in otave, zdaj pa nakosi po 120—180 centov. Menj premožni posestniki pa si lahko tako pomagajo. V potegnene grabne se nameče in nasiplje proda (šoter), hlodovja, borovja itd. Potem se grabni zopet lepo zaprejo in poravnajo. In ako se prilično še kaj pepela potrosi, bo mužnata zemlja kmalu rodila zdravega sena in otave.

Smetljive pšenice ne sejati. Bliža se nam zopet pšenična setev. Ali iz letošnje slabe pšenice zna veliko snetliveca priti. V našej soseski je kmet, ki se že veliko let umno s kmetijstvom peča in ta je rekel, da še nikoli ni imel snetlivega klasa, in da nič druga ne stori, kakor da pusti pšenico za seme celo prizoriti, in jo še potem na plahtah par dni dobro presuši. Sv. mohorski kmet.

Odlikovanje štajerskih vin. V dunajski razstavi je kakih 400 vrst našega vina, ki se je po razsodbi zvedenih presojevalcev kot najboljše za ranskim vinom spoznalo. Kakor se čuje, so več ali manj vsi razstavljalci (120) odlikovani. Premije dobijo 72, svetinje 29, drugi pa pohvalna pisma.

Zastran pošte je na Avstrijskem čem dalje boljše. Za 2 kr. se zamore poslati po poštnih listnicah odpito pismo na vse strani našega cesarstva: za 5 kr. pa za pečatano pismo. Po poštnih nakaz-

nical po 5 kr. se razpošiljajo denarni zneski: do 10 fl. Od 1. avgusta pa se tudi telegrafa veliko bolj lahko poslužimo. Treba je le kupiti si pri telegrafnem uradu, (Telegrafen-Amt), ki se nahaja pri vsakej železniški postaji za 50 kr. nakaznico (Depeschen-Aufgabs-Blanquette). In kedar se želi naglo komu poslati nujno vest, n. pr. da je kdo umrl, tedaj se vzeme taka nakaznica, ter se napiše na njo 1—20 besed (več, kakor 20, jih ne sme biti) in odpošlje na bližnjo telegrafno štacijo.

Dopisi.

Od sv. Lenarta v Slov. goricah.*) Na svojem potovanju prišel je včeraj deželni poglavar g. baron Kubeck tudi semkaj. Bil je slovesno sprejet od vseh uradov, od dahovnikov in svetovnjakov, med katerimi je bilo nad 30 občinskih predstojnikov.

Pital nas je blagi gospod po naših željah in težavah tako prijazno in ljubeznivo, da smo njemu kar naravnoč brez ovinkov odkritosrčno izrekli, kar nam na srci leži. Vse hvale vredno bilo je pri tem moško obnašanje naših pogumnih, poštenih, in za naše okolnosti sila izobraženih kmetov. Vsi sami izvrstni slovenski korenjaki in pametne prebrisane glave, na ktere smemo ponosni biti.

Preveč prostora bi zavzimalo naštevati vse, kar se je pri tej prilike znamenitnega godilo. Zato samo nekaj v kratkem.

Gosp. Roškar iz Drvanje potožil se je gosp. glavarju zavolj preblagega postopanja naproti klatežem, ker od sitnosti in predrznosti takih ljudi se pošten človek že ni kos obraniti; razložil je jasno, koliko nepravilne dela kmetijskemu stanu postava, ki službenikom ženitev dopušča; prosil je g. glavarja naj se zapove, da inšpektorji šole bolj pogostem nadgledujejo, kakor je to dozda bilo, namreč v treh ali štirih letih samo eno; pravi, da še pri sv. Benediku nikdar inšpektorja ni bilo, in da je neobhodno potrebno, da z inšpektorjem vsikdar tudi g. župnik v šolo pridejo. Želi dalje, naj bi se otroci v šoli na katoliški podlagi odredjevali, sicer znajo grozni časi postati, če bo se po šolah neverstvo tako vcepilalo, kakor se je to zdaj počelo; toži še k zadnjem, zakaj gospodje račune tako zamotano delajo, da jih kmet pri najbolj volji razumeti ne more. —

Tudi g. Pečovnik pritoži se zoper to, zakaj se dečki v šolah take reči učijo, da morajo brez verni postati. Pravi, da nekteri napuhneni učitelji imajo navado v šolskih knjigah stoječe nedolžne reči na tak način razlagati, da se vsak Kristjan in v obče vsak pameten človek mora hudovati nad tem. Grenko toži, zakaj otroci niso primorani, k službi božji na primer k procesiji hoditi, da, celo

*) Na ta lep dopis storimo svoje bralce posebno pozorno, g. dopisniku pa izrečemo: Bog pti! Vr.

kaznujejo se, ako po želji starišev ali po lastnem nagonu grejo, kakor se je to njegovemu otroku zgodilo, ki je zavolj tega klečati moral. (Čujte, čujte!)

Anovski g. predstojnik prosi g. poglavarja, naj bi učitelj g. Rajzinger, ki je po zavisti in zvižaji svojega zopernika ob slubo djan, zopet v službi zaostati smel.

G. Vogrin iz spodnjega Porčiča prosi g. glavarja naj bi se naložilo trojiškemu Volku, da vendar enkrat račun zavoljo šole položi.

Vidilo se je g. poglavarju na obrazi, kako milo in ljubo mu je bilo, da so kmeti tako odkritosrčno in pogumno svoje želje in tegobe izjavljali, zato je tudi rekel, da ga prav veseli, ka se je prepričati zamogel, kako zlobni so oni malopridneži, ki se trudijo z lažmi in klevetami tukajšno kmetško ljudstvo očrniti. —

Gosp. Koder Šicovski prestojnik zahvali se g. dez. pogl. za trud, ka so osebno prišli poslušat, kar kmetom na srcu leži, in izreče željo: naj ga Bog še dolgo obrani kakor mogočen steber proti našim protivnikom.

Gosp. poglavar zahvali se vsem poprek pa posebno še iskrenemu in odličnemu narodjaku in poštenjaku g. Leserju, ki je slovenske govore naših vrljih kmetov verno in spretno prestavljal. Očividno je bilo, ka se je ta domoljubni mož in na vse strani izvrsten Slovenec gosp. dez. glavarju jako prikupil.

X—z.

Iz marenberške okolice. Volitve so blizo, toraj kmetje pozor, da vas Marnberžani zopet ne posilijo. Zdaj so volitve tako važne postale za Kristjane, da, ako se sami liberaluhi izvolijo, nam bodo začeli pri veri in svetih rečeh hude zmotnjave delati.

Marnberžani so nemčurji; enako tudi njihovi pritlikovci na Breznem, v Ribnici, v Vuhredu, v Vozenici in na Muti.

Že si prizadevajo vas kmete na limance dobiti. Pri predzadnjih volitvah vas je bilo precej na konservativni strani; pri zadnjih pa nobeden. Kaj je bilo temu vzrok?

Le s to besedo so jih največ nalovili, ker so jim pripovedovali: Vi čedni možje, ali boste zdaj tako „dumm“ ali neumni, da boste farjem verovali; če le malo pameti imate, tega ne storite. Zadosti je bilo le to pri nekterih, da so se cerkvi in narodu izneverili. Tako neumno so blebetali, in za njimi hodili, kot volk za ovčico. Na hribih, kjer so še ljudje bili bolj zvesti Kristjani, so si druge neumnosti izmislili. Pripovedovali so v neki fari na hribi kmetom: glejte, rajni fajmošter so vam šolsko postavo napravili, da morate zdaj školniku 5 sto gold. in še več plačevati le zavoljo tega, da so mežnarsko biro na se potegnili.

Ali so ljudje tako neumnost verovali? Žali Bog, vse so verovali.

Jaz vas pa zagotovim šolsko postavo so liberalni poslanci v Gradcu in na Dunaji napravili. Več sto let je bila šola pod duhovniki, pa nikdar tako draga, kakor zdaj pod liberalci.

Liberalci so šolo od cerkve odtrgali, in sami čutite, da morate plačevati gospode učitelje posebej pa orglarja in mežnarja. Toraj kmetje pozor, ne dajte se več od liberalcev za nas voditi.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Liberalci so posledne dni precej nemirni postali. Auerspergovo ministerstvo ne stoji več trdno. Govori se, da pride general Koller za predsednika ministerstva na Dunaj. Sploh čutijo, da se utegne njihovo kraljestvo koncu bližati.

Na Goriškem je obhajalo te dni kat. pol. društvo: Gorica občni zbor. Enoglasno in z „živijo“ klici je bil veren narodnjak dr. Tonkli postavljen za kandidata. Za liberalca g. Lauriča se nihče zmenil ni. Nazočih je bilo 177 mož.

Na Kranjskem je dr. Zarnik, prerok slovenskih liberalcev, v Loki propadel. Na praznik Marijinega vnebovzeta je ondi ob 10. uri, kedar so verni Ločani večjidel pri službi božji bili, zbornal nek zbor. Ali prišlo ga je le 16 Ločanov poslušat — ostalih 15 je sam seboj prignal. Zato je v naglici nekoliko psoval na duhovne in novo šolo pohvalil. Potem pa jo je, kakor „cigani“ hitro potegnol iz Loke. Menda se je bal onih Ločanov, ki bi utegnoli po končani službi božji priti! Dva dni poznej se je skoro enaka nesreča zgodila njegovemu patrijarhu: dr. Vošnjaku v Blandici. Iz med 100 nazočih možev, je komaj 20 za njega bilo. Ali to ni pomenljivo?

Ni čuda tedaj, ako se „Sl. Narod“ in „Tednik“ jeze treseta. Vedno dregata v dr. Ploja, naj bi si enako sramoto neke poiskal. Vendar o njem poizvemo le, da je 150 fl. za širenje „Sl. Tednika“ iztisnil. Mesto jega rogovili tem marljivši, in piše razne laži v „Sl. Narod“, nek dr. Gregorič, Plojev pisac. Toda kaj je to nasproti velikemu zaupanju, katero g. Herman po pravici uživa po vsem ptujskem volilnem okrogu? Zastonj se trudite!

Herman bo gotovo izvoljen. Ali mislite liberalni dohtarji, da ljudstvo nič ne vé, da mu vaše šinfanje duhovnikov niti za en goldinar visokih dač ne polajša? Mislite, da kmetom ni zuano, da jih stane 10 dohtarja več, kakor 400 mešnikov? Berite dopis iz sv. Lenarta Sl. gor. in prepričali se bode, da ljudstvo celo drugače sodi o novošolskih dobrotah, kakor pa vi brezverni liberalci!

V Moravskem so te dni liberalci napravili blizo Znajma v nekem trgu velik volilni shod — a prebivalci katoliški so prišli v velikem številu in